

Wydarzenie Roczne 2020 – Program Południowy Bałtyk obecnie i w przyszłości

Ze względu na niepewną sytuację spowodowaną trwającą pandemią koronawirusa zespół Wspólnego Sekretariatu zdecydował się zorganizować wydarzenie roczne wirtualnie. 17 września o godz. 10:00 ruszyła pierwsza internetowa konferencja Programu Interreg South Baltic.

Ponad 170 uczestników z Polski, Litwy, Niemiec, Danii i Szwecji – partnerzy projektowi, beneficjenci, przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych, a także przedstawiciele instytucji pozarządowych (NGO) wzięli udział w tegorocznym wirtualnym wydarzeniu, aby podzielić się przemyśleniami na temat wpływu funduszy Interreg na małe regiony oraz wspólnie świętować 30-lecie Interreg oraz Europejski Dzień Współpracy.

Wydarzenie miało formę webinaru i trwało trzy godziny. Obejmowało ono dwa panele dyskusyjne z udziałem duńskich partnerów projektowych oraz z lokalnymi władzami państw członkowskich Programu, quiz z okazji 30-lecia Interreg oraz refleksyjne podsumowanie na zakończenie.

Wydarzenie rozpoczęło się powitaniem ze strony Instytucji Zarządzającej Programem, którą reprezentowała **Magdalena Bednarczyk-Sokół**, Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy Terytorialnej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, która przyznała, jak ważna jest współpraca Interreg w stawianiu czoła wyzwaniom dotyczącym obszaru Morza Bałtyckiego. **Dominika Butkiewicz**, kierownik Wspólnego Sekretariatu, odniosła się do aktualnej sytuacji, rozwiązań oraz wyzwań związanych z pandemią z udziałem projektów i samego Programu. Wspomniała również o przyszłości Programu Południowy Bałtyk i potwierdziła, że decyzje podjęte do tej pory przez Wspólny Komitet Programujący stworzyły już pierwszy obraz Programu w nowej perspektywie.

Jacob Bjerring-Hansen, Dyrektor Muzeum Bornholmu, w którym odbywa się wystawa z okazji 30-lecia Interreg i Europejskiego Dnia Współpracy, wspomniał historię Bałtyku jako bogate źródło zasobów dla przyszłej turystyki i współpracy transgranicznej, wyrażając jednocześnie nadzieję, aby w przyszłości wspólna historia państw nadbałtyckich była jeszcze lepiej rozpowszechniana.

Oba panele dyskusyjne poprowadził **Niels Chresten Andersen**, Regionalny Punkt Kontaktowy na Bornholmie, który rozmawiał z duńskimi przedstawicielami projektów Południowego Bałtyku:

CAR – reprezentowany przez Thomasa Meiera Sørensen z DTU Elektro-Technical University of Denmark – Electrical Engineering,

WASTEMAN – David Andreas Mana-Ay Christensen z BOFA,

ARCHAEOBALT – Nick Carreta z Muzeum Bornholmu,

Baltic Museums Love IT! – Rene Vilsholm z NaturBornholm,

INTERCONNECT – Frede Danborg z gminy Guldborgsund.

Przedstawiciele projektów żywo rozmawiali o tym, w jaki sposób fundusze Interreg wsparły ich regiony i instytucje oraz o tym, ile możliwości otwierają one przed nimi. Każdy z nich opisał idee i role swoich projektów oraz przedstawił konkretne przykłady.

Dyskusja pokazała i udowodniła wpływ rezultatów projektów na codzienne życie lokalnych mieszkańców oraz to, jak ważna jest współpraca transgraniczna. Strategie regionalne i współpraca między gminami i instytucjami naukowymi mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia konkretnych wyników. Projekty Południowego Bałtyku są bardzo zróżnicowane tematycznie, ale dzięki nowym technologiom poprawiło się połączenie między naszymi krajami i ich historia.

Drugi panel dyskusyjny poświęcony był przyszłości Programu Południowy Bałtyk. Omówiono nadchodzący okres programowania oraz współpracę regionalną. Władze lokalne pięciu krajów członkowskich reprezentowali:

Egon Bo, Członek Rady Regionalnej, Region Zelandia, **Dania**

Johanna Wyckman, członek rady ds. Rozwoju Regionalnego, Region Kalmar, Członek Rady Młodzieżowej Euroregionu Bałtyk, **Szwecja**

Vytautas Grubliauskas, burmistrz miasta Kłajpeda, przewodniczący Rady Rozwoju Regionu Kłajpedy, **Litwa**

Monika Cholewczyńska-Dmitruk, Kierownik Działu Programów Międzynarodowych, Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, **Poland**

Henrik Fanger, Zastępca Kierownika Wydziału Administracji Finansowej, Miasto Wismar, **Niemcy**

Magda Leszczyna-Rzucidło, Kierownik Stałego Międzynarodowego Sekretariatu, **Euroregion Bałtyk**

Dyskusja dotyczyła przyszłości Programu Południowy Bałtyk. Wspólny komitet programowy ma na celu przygotowanie kolejnej perspektywy Programu na lata 2021-2027. Pierwsza faza obejmująca analizę społeczno-ekonomiczną została zakończona. Następny etap obejmie strategię Programu i ustalenie obszarów tematycznych (priorytetów). Program Południowy Bałtyk powinien działać zgodnie z Europejską Polityką Spójności 2021-2027, która obejmuje pięć obszarów tematycznych, inaczej zwanych celami polityki (ang: policy objectives – PO).

PO1 – bardziej inteligentna Europa przez innowacje, cyfryzację, transformację

gospodarczą oraz wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw;

PO2 – bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa wdrażająca porozumienie paryskie i inwestująca w transformację sektora energetycznego, w odnawialne źródła energii oraz w walkę ze zmianami klimatu;

PO3 – lepiej połączona Europa ze strategiczną infrastrukturą transportową i sieciami cyfrowymi;

PO4 – Europa o silniejszym wymiarze społecznym wdrażająca europejski filar praw socjalnych i inwestująca w wysokiej jakości zatrudnienie, edukację, umiejętności, integrację społeczną i równy dostęp do opieki zdrowotnej;

PO5 – Europa bliżej obywateli przez wspieranie oddolnych strategii rozwoju i zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w całej UE.

Każda z lokalnych władz wymieniła preferowane przez siebie obszary tematyczne, przedstawiła punkty widzenia i powody ich wyboru. Dyskusja pokazała, że główny nacisk kładzie się na bardziej ekologiczną, inteligentniejszą Europę z innowacyjnymi, przyjaznymi dla środowiska i zrównoważonymi rozwiązaniami, a także zwrócenie uwagi na obywateli w obszarach wiejskich, angażując małe podmioty lokalne w tworzenie większej liczby partnerstw.

Po obu dyskusjach odbyły się sesje pytań i odpowiedzi.

Quiz, do którego zaproszono w międzyczasie uczestników, był okazją do sprawdzenia wiedzy o Interreg. Pierwszych dziesięciu uczestników, którzy odpowiedzieli najszybciej na pięć pytań, otrzyma nagrody – gadżety wykonane z okazji 30-lecia Interreg przez Wspólny Sekretariat Programu Południowy Bałtyk.

Konferencję podsumował **Sławomir Demkowicz-Dobrzański**, Koordynator ds. Stosunków Międzynarodowych w Regionie Kronoberg w Szwecji, który od 17 lat związany jest zawodowo z regionem Morza Bałtyckiego i który uczestniczył w procesie ostatecznie doprowadzającym do powstania Programu Południowy Bałtyk w 2007 roku. Bazując na swoim doświadczeniu dokonał historycznego i aktualnego przeglądu Programu Południowy Bałtyk. Wspomniął o zmianach i wyzwaniach gospodarczych, politycznych, społecznych i środowiskowych, które miały wpływ na Europę i świat w ostatnich latach. „Nasze społeczeństwa wykazały się dużą sprężystością oraz zdolnością do uczenia się na nowo, do robienia rzeczy w inny sposób, co może na przykład pomóc w łagodzeniu skutków zmian klimatycznych. To wydarzenie zorganizowane przez Program Południowy Bałtyku jest tego bardzo dobrym przykładem”- mówi Sławomir Demkowicz-Dobrzański i podsumowuje: „Interreg obchodzi 30-lecie istnienia jako flagowy przykład współpracy transgranicznej na poziomie regionalnym i krajowym z korzyścią dla wszystkich obywateli UE. Obecnie Interreg obejmuje 60 programów transgranicznych, 4 programy współpracy międzyregionalnej, 15 programów współpracy transnarodowej, 10 programów współpracy z krajami przystępującymi oraz 15 programów współpracy między UE a krajami sąsiadującymi”.

Podczas wydarzenia wysłuchaliśmy konkretnych przykładów projektów, które przyniosły

pozytywne i trwałe zmiany w obszarze Południowego Bałtyku. Przedstawiciele władz regionalnych przedstawili swoje preferencje dotyczące celów Programu ze swoich własnych perspektyw. Mimo że Wydarzenie Roczne 2020 w nowej, wirtualnej formie okazało się skuteczne i łatwo dostępne, uczestnicy wyrazili nadzieję na spotkanie się osobiście w przyszłym roku i uściśnięcie sobie dłoni z poczuciem bezpieczeństwa oraz entuzjazmem wobec nadchodzącej nowej perspektywy programowej 2021-2027.

Pełne wydarzenie roczne w oryginalnej wersji jest dostępne na kanale [YouTube](#) Programu Południowy Bałtyk.